

Håkan Blomqvist

Muslimska SS (i Jugoslavien)

Nyligen (28 aug 2011) visade TV *Staden som offrades*, som handlade om bakgrunden till serbiska styrkors massaker på 7000-8000 bosniaker i Srebrenica sommaren 1995. Programmet ledde till en häftig debatt, eftersom det ifrågasatte den vedertagna bilden av händelserna och hävdade att även den muslimska sidan, med den bosniska presidenten Alija Izetbegović i spetsen, begick grova brott och överhuvudtaget spelade en betydligt smutsigare roll än som tidigare framgått.

I diskussionen om Srebrenica-massakern har det bl a påpekats att Izetbegović hade ett ”nazistiskt förflutet under andra världskriget”. Detta är faktiskt riktigt. Izetbegović var medlem i den muslimska gruppen *Mladi Muslimani*, som hade 2 falanger, varav den ena var pro-nazistisk. Izetbegović tillhörde den pro-nazistiska fraktionen, som stödde den muslimska SS-divisionen *Handjar* (Kroksabeln), vilken slogs på nazisternas sida. Izetbegović arresterades 1946 och dömdes till 3 års fängelse för sina aktiviteter under kriget.

Den följande artikeln (skriven 2000) handlar om hur nazisterna utnyttjade de nationella motsättningarna för att vinna allierade i sin kamp för att utöva kontrollen över Jugoslavien. I detta syfte upprättades bl a två muslimska SS-divisioner.

Martin F 8 september 2011

1990-talets krig på Balkan har demonstrerat en serbisk nationalism som för TV-tittare i väst tyckts rent demonisk. Och obegriplig i sin framställning av serberna som offer. Men där världskriget drog fram för bara ett halvt sekel sedan skars djupa spår i minnet hos miljoner serber ur den äldre generationen. Den rolluppsättning som gällde då bar många med sig in i vår tid. Men för de flesta i väst är den bortglömd.

Då, 1941-45, utnyttjade den tyska nazismen de nationella motsättningarna i Jugoslavien till att backa upp dem som ville bryta sig ur statsbildningen. Ante Pavelić kroatiska Ustasja-stat är exemplet som brukar anges. Men Tredje Riket vann flera allierade. Himmlers speciella skötebarn blev 13:e Waffen SS-divisionen ”Handjar” (Kroksabeln), som från 1943 kom att omfatta 15 000 frivilliga bosniska muslimer. Den muslimska SS — eller ”Mujos” — sattes in mot Titos kommunistiska partisaner vid floden Sava i norra Bosnien och massakrerade de serbiska bybefolkningar som kom i dess hand. Även judar och zigenare hörde till Handjars offer i det ”Jihad”, heliga krig, som Himmler sökte underblåsa. I september 1944 bildades ytterligare en muslimsk SS-division, den 23:e ”Kama”-divisionen, som med femtusen man kämpade i de kroatiska bergsområdena.

Med Mussolinis fall 1943 knakade Italiens storalbanska klientstat i fogarna inför Enver Hoxas kommunistiska partisaner. Hastigt värvades sextusen albaner till den 21:a Waffen SS-divisionen ”Skanderbeg”, uppkallad efter den albanska nationalhjälten. Under trycket från de kommunistiska partisanerna och Röda Arméns frammarsch deserterade hälften av rekryterna. Men de övriga kämpade, liksom Handjar och Kama, till slutet. Spillrorna av muslimska SS och övriga frivilligstyrkor som slagits vid tyskarnas sida på Balkan flydde över till de väst-

allierades områden, men återfördes av engelsmännen till Titos nya makthavare i Jugoslavien.

I det jättelika krigsfängeläget utanför Maribor vid floden Drava avrättades de forna Waffen SS-frivilliga i tusental. Bara under en enda dag, den 18 maj 1945 ska 1 500 män, de flesta kroater, ur SS-divisionen "Prins Eugen" ha arkebuserats av styrkor från den "2:a proletärbrigaden".

Minnet av de kroatiska, muslimska och albanska SS-förbandens terror, liksom av den blodiga kommunistiska hämnden skulle femtio år senare göda det nationalistiska raseri som fick omvärlden att häpna.

Litteratur:

Didier Brument "Le croissant et la croix gammée" i "L'Internationale SS", *Historia hors serie* 32 Paris 1973